

On the crossroad of History

LO: to be able to describe the historical background of the film

To define terms: propaganda, współzawodnictwo pracy

Sytuacja polityczno-gospodarcza Polski w latach 50.

- Pierwsze wolne wybory w powojennej Polsce odbyły się 19 stycznia 1947 roku. Wielu miało nadzieję na poprawę warunków życia i odbudowę zniszczonej Polski. Niestety wyniki tych wyborów zostały sfałszowane. Na czele nowego rządu stanął **Józef Cyrankiewicz**, a prezydentem został **Bolesław Bierut**.

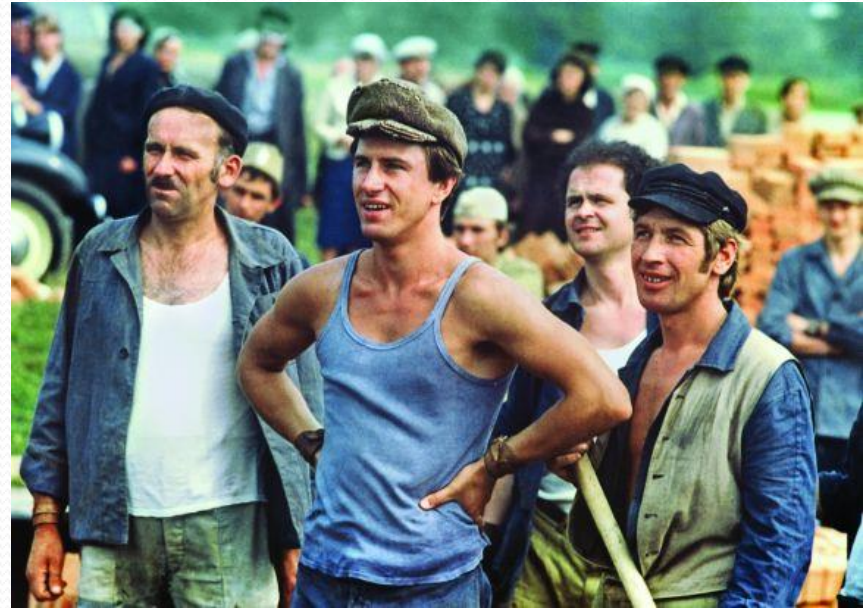
W latach 50 XX wieku poziom życia społeczeństwa polskiego był dosyć niski dlatego, że wczesny rząd przeznaczał większość majątku narodowego na cele zbrojeniowe. Od II połowy lat 50 ludność zaczęła domagać **reform, amnestii więźniów oraz podwyżki płac**

Sytuacja polityczno-gospodarcza Polski w latach 50.

- Pierwszym znaczącym buntem Polaków był strajk poznańskich robotników pracujących w Zakładach Przemysłu Metalowego H.Cegielskiego im. Józefa Stalina. 28 czerwca 1956 roku robotnicy wyszli na ulice Poznania walcząc o swe prawa. Władze postanowiły siłą zmusić robotników do zaprzestania buntu. Liczące 10 tys. żołnierzy oddziały Ludowego Wojska Polskiego i Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego rozpoczęły zbrojną walkę z robotnikami. W wyniku starć zginęło 57 osób, a ok. 600 zostało rannych. Ze strony Związku Radzieckiego groziła Polsce interwencja zbrojna. Powołano więc nowy rząd z Władysławem Gomułką na czele (21 października 1956 r.).

Człowiek z marmuru

- **Film fabularny**
- **Produkcja:** Polska
- **Rok produkcji:** 1976
- **Premiera:** 1977. 02. 25
- **Gatunek:** Film polityczny

Grupa 1

- **Przeczytajcie tekst i odpowiedzcie na następujące pytania:**
- *Dlaczego zbudowano Nową Hutę?*
- *Co wpłynęło na wybór takiej lokalizacji?*
- *Kim byli budowniczy i pracownicy Nowej Huty?*

Stwórzcie plakat na podstawie informacji w zadaniu

Grupa 2

- **Przeczytajcie teksty i odpowiedzcie na następujące pytania:**
- *Jakie były warunki życia mieszkańców?*
- *Czy było to „miasto idealne”?*
- *Jaki był stosunek mieszkańców Krakowa do Nowej Huty?*
- *Jaki był stosunek mieszkańców okolicznych wsi do Nowej Huty?*

Grupa 3

- **Przeczytajcie tekst i odpowiedzcie na następujące pytania:**
- *Jaki charakter ma cytowany wiersz? Co opiewa?*
- *Przedstaw portret bohatera pozytywnego tego wiersza.*
- *Przedstaw portret bohatera negatywnego tego utworu.*

Wisława Szymborska (1952 tomik wierszy *Dłatego żyjemy z wierszami* m.in. *Młodoży budującej Nową Hutę* czy *Lenin*)

MŁODZIEŻY BUDUJĄCEJ NOWĄ HUTĘ

Polska

Kto dom zbudował, w którym mieszkam?
Kto kładł swą pracę na fundament?
ów murarz, zdun i szklarz, i cieśla
minięci są przez ludzką pamięć.

Klasa z pamięcią złą - ~~umiera~~.
Wierniejszą pamięć wybieramy.
sama jak książka się otwiera
w miejscach najczęściej czytanych.

Dziś dla was, przy was, od was, młodzi,
miasta zaczyna się życiorys.
Pamięć imiona wasze co dzień
Notuje słowem zdobnym w podziw,
notuje normy waszej poryw
i włącza w piękny plan obliczeń.
Bo to jest pamięć robotnicza
służąca klasie robotniczej.

podpisać wariac
hold ZMP.

robotnicy
mieszkańcy

pojemność
dla klasy
wysokości

podmiot lir.
L. m.

podmiot
NH

funkcja
spot.

miasto
plan 5-letni
młodoży

Grupa 4

- **Zapoznajcie się z fotografiami i odpowiedzcie na następujące pytania:**
- *Kogo przedstawiają plakaty?*
- *W jakich sytuacjach są pokazywani ich bohaterowie?*
- *Jaki był cel tworzenia takich plakatów?*
- *Jakich środków użyli autorzy, aby osiągnąć ten cel?*

Grupa 5

- **Zapoznajcie się z poniższym zdjęciem i tekstem, a następnie odpowiedzcie na pytania:**
- *Czym było współzawodnictwo pracy?*
- *Jakie cele realizowała władza, organizując to współzawodnictwo?*
- *Jakie były postawy robotników wobec współzawodnictwa?*

Grupa 6

- **Zapoznajcie się z tekstem i odpowiedzcie na pytania:**
- *Na czym polegała dewaluacja wartości pracy?*
- *Dlaczego władza promowała takie formy jak współzawodnictwo pracy?*
- *Jakie były skutki braku bezrobocia i stawiania na ilość pracy, a nie jej jakość?*

Zastanów się...

- *Jakie były uwarunkowania przemian ekonomicznych w czasach stalinowskich?*
- *Jakie były postawy Polaków wobec tych zmian?*
- *Jakie transformacje społeczne towarzyszyły przemianom ekonomicznym?*
- *Jaką rolę odegrała sztuka w tych przemianach?*

W domu...

- Przeprowadźcie krótki wywiad z członkami rodziny lub sąsiadami na temat warunków życia w PRL.
- Napiszcie recenzję filmu, w której z perspektywy głównej bohaterki porównacie okres stalinowski z czasami jej współczesnymi.